

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SIEMIATYCZACH

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siemiatyczach za 2023 rok

Siemiatycze 2024

1. Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901, z późn.zm.), „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane w 2023 roku.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2023 roku zachodziło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Analogicznie jak w latach poprzednich, misją Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Siemiatycze. Na bazie wieloletnich doświadczeń w realizacji zadań spoczywających na Ośrodku, kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, podnoszenie kompetencji kadry oraz oferowanie mieszkańcom gminy form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością sprawnej obsługi świadczeniobiorców.

Na podstawie i zgodnie z treścią jednolitego tekstu Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach przyjętego uchwałą Nr LI/338/23 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 25 października 2023 roku. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu miasta, dotacji rządowych oraz środków Unii Europejskiej.

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 110 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizuje zadania pomocy społecznej w gminie kierując się ustaleniami przekazanymi w tej sprawie przez wojewodę oraz realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej zgodne z ustaleniami burmistrza.

Realizowane zadania określone są przez:

1. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
2. Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44),
3. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177.),
4. Ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323),

5. Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810),
6. Ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993.),
7. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 535),
8. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 poz.1923.),
9. Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335.),
10. Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M. P. 2023 r. poz. 381),
11. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz.167)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach zasięgiem działania obejmuje miasto Siemiatycze, które według danych Urzędu Miasta Siemiatycze w 2023 roku liczyło 13 559 mieszkańców.

2. Analiza zadaniowa budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1 Struktura wydatków

Wydatki MOPS Siemiatycze w 2023 roku wyniosły 11 857 026,63 zł.:

1. Zadania własne: 4 154 049,82 zł
2. Zadania zlecone: 5 199 536,24 zł
3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy 1 945 048,07zł
4. Środki finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego 16 664,50 zł
5. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej 471 584,05 zł
6. Opieka Wytchnieniowa 70 143,93 zł

Tabela Nr 1 - Wydatki w ramach zadań własnych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	70 692,00	70 660,85
85202	Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	1 210 600,00	1 210 593,76
85228	Usługi opiekuńcze	260 090,00	256 790,24
85230	Posiłek dla potrzebujących	90 000,00	90 000,00
85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	1 695 670,00	1 693 909,78
85504	Asystent rodziny	64 700,00	64 671,35
85508	Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	29 890,00	29 881,90
85510	Pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	47 540,00	47 532,00
85215	Dodatki Mieszkaniowe	281 680,00	281 673,30
85205	Przemoc w rodzinie	4 020,00	4 020,00
85595	Prace społecznie użyteczne	10 940,00	10 935,12
85504	Ośrodek wsparcia „Siemiatycki Klub Juniora”	295 650,00	295 641,85
85295	Klub Seniora	90 728,50	89 112,67
85295	Korpus Wsparcia	8 627,00	8 627,00

Tabela Nr 2 Wydatki w ramach zadań zleconych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85502	Składka na ubezpieczenie społeczne osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	350 000,00	340 802,85
85502	Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	4 612 000,00	4 285 896,10
85502	Świadczenia wychowawcze (500+)	4 000,00	4 000,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	348 000,00	316 890,00
85195	Ustalenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych	1 900,00	1 900,00
85502	Za Życiem	4 123,71	4 123,71
85295	Dodatek odbiorcom paliw gazowych	21 000,00	10 947,72
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	77 000,00	75 255,06
85395	Dodatek elektryczny dla gospodarstw domowych	11 730,00	11 730,00
85507	Koszty związane z realizacją obsługi zadania świadczeń rodzinnych	166 000,00	147 990,80

Tabela Nr 3 Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85214	Zasiłki okresowe	704 000,00	680 419,36
85216	Zasiłki stałe	514 000,00	448 194,75
85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	257 354,00	257 354,00
85230	Posiłki dla potrzebujących	330 000,00	330 000,00
85213	Składka zdrowotna od zasiłków stałych	47 000,00	38 963,49
85504	Asystent rodzinny	1 900,67	1 900,67
85228	Usługi opiekuńcze 75+	96 851,00	96 851,00
85295	Korpus Wsparcia Seniorów	34 297,00	34 297,00
85295	SENIOR +	72 999,00	57 067,80

Tabela Nr 4 Środki finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85295	Projekt „Klub aktywnego Seniora w Siemiatyczach”	16 664,50	16 664,50

3. System pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W 2023 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie 437 rodziny. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 781, co stanowiło 5,8% ogółu mieszkańców Siemiatycz (13 559).

W latach ubiegłych z pomocy społecznej skorzystało:

6,13 % mieszkańców gminy (14 187) – 2020

5,6 % mieszkańców gminy (13 955) – 2021

5,8 % mieszkańców gminy (13 761) – 2022

W ramach systemu pomocy społecznej wydane zostały 2376 decyzje administracyjne, kończące postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2023 roku było: ubóstwo, bezrobotna, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność.

3.1 Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do zadań pieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2023 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela Nr 5 Zasilki stałe w 2023 r.

Forma pomocy		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki stałe ogółem:		77	747	448 194,75	77	87
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	70	683	423 716,84	70	70
	dla osoby pozostającej w rodzinie	7	64	24 477,91	7	17

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, braku możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela Nr 6 Zasilki okresowe w 2023 r.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki okresowe ogółem:	229	1694	680 419,36	226	405
Z tyt. bezrobocia	195	1462	606 293,95	194	359
Długotrwałej choroby	10	43	12 186,60	10	13
Niepełnosprawność	10	43	4 905,51	10	14
Innej przyczyny	41	146	57 033,30	41	70

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela Nr 7 Zasiłki celowe i celowe specjalne w 2023 r.

Forma pomocy		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
To jest:	Specjalne zasiłki celowe	47	110	70 660,86
	Zasiłek celowy	121	311	35 086,58
W tym:	Schronisko	4	20	17 827,89
	Sprawienie pogrzebu	0	0	0

Szczegółowe dane dotyczące struktury demograficznej świadczeniobiorców objętych pomocą społeczną zawiera tabela Nr 8, a powody przyznania pomocy tabela Nr 9

Tabela Nr 8 Struktura demograficzna świadczeniobiorców

Lp.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Jednoosobowa	288	288
2.	Rodziny z dziećmi	128	450
3.	Rodziny niepełne	61	184
4.	Rodziny emerytów i rencistów	92	117
	Ogółem:	569	1039

Tabela Nr 9 Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	297	516
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	41	169
Bezrobocie	230	454
Niepełnosprawność	135	220
Długotrwała lub ciężka choroba	231	331
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	47	156

Alkoholizm	22	31
Narkomania	8	12
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	13	13

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2023 r. było:

- ubóstwo
- długotrwała bądź ciężka choroba
- bezrobocie
- niepełnosprawność
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku prowadził program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Wydatkowano na ten cel kwotę 420 000,00 złotych w tym z budżetu państwa 330 000,00 zł oraz 90 000,00 zł z budżetu miasta.

W ramach tego programu udzielono następujących form pomocy:

- dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach objęto 157 dzieci;
- dożywianie 54 osób dorosłych;
- udzielono pomocy w naturze w postaci paczek żywnościowych dla 188 osób na kwotę 47 622,85 zł.;
- udzielono zasiłków celowych z programu „Posiłek w szkole i w domu” 269 rodzin (497 osób w rodzinach) na kwotę 189 307,40 zł.

3.2 Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,

- sprawowanie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne.

3.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której kontynuowany jest plan pracy z rodziną. Główne formy pracy socjalnej: rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klienta, opracowywanie planów pomocy, wspomaganie i prowadzenie szczególnych przypadków i grup w celu usamodzielniania życiowego, motywowanie do podejmowania działań, prowadzenie działań mających na celu informowanie i kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wnioskowanie o udzielenie świadczeń pomocy społecznej, organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MOPS tj. Sąd Rodzinny, szkoły, przedszkola i żłobki, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (również niepaństwowe), organizacje pozarządowe. Praca socjalna to także ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja.

W 2023 r. w stosunku do 2022 r. wzrosła ogólna liczba rodzin i osób wymagających pracy socjalnej. Szczególnie jest to widoczne w grupie rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie oraz u seniorów.

3.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach świadczy usługi opiekuńcze osobom chorym, niepełnosprawnym, samotnym, wymagającym opieki osób drugich. Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także dostarczenie posiłków do miejsca zamieszkania. Do wykonania tego zadania ośrodek zatrudnił 6 opiekunek domowych na podstawie umowy o pracę oraz w razie konieczności na podstawie umowy zlecenie Opiekunki środowiskowe łącznie w 2023 roku zajmowały się 53 chorymi.

Tabela Nr 10 Dane statystyczne dotyczące osób korzystających z usług opiekuńczych w 2023 r.

Liczba odbiorców usług		53
w tym	kobiet	39
	Mężczyzn	14
Liczba osób poniżej wieku emerytalnego korzystających z usług		11
w tym	kobiet	2
	mężczyzn	9

3.2.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2023 roku Ośrodek świadczył także specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. Były to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności. Miały one nauczyć i rozwinąć umiejętności niezbędne do samodzielnego egzystowania w społeczeństwie. Świadczyły je osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Ośrodek przyznając usługę ustalał ich zakres, termin i miejsce świadczenia. Były one świadczone przez Centrum Terapii i Rozwoju - Beata Arcimowicz. W 2023 roku z tych usług skorzystało 20 dzieci. W 2023 roku Ośrodek na tą formę pomocy wydał 316 890 zł.

3.2.4. Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej

Osoby w podeszłym wieku, osoby przewlekle somatycznie chore, psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością fizyczną, które wymagają całodobowej opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych mogą skorzystać z pomocy w formie wsparcia całodobowego. Instytucjonalną formą wsparcia całodobowego są domy pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Odpłatność za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są: mieszkańiec domu, rodzina zobowiązana do alimentacji, gmina. W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w domu pomocy społecznej dla 37 osób i wydatkował na ten cel kwotę 1 210 593,76 zł.

3.2.5. Inne Świadczenia niepieniężne

Sprawianie pogrzebu

Zgodnie i stosownie do postanowień art. 17 ust. 1 pkt 15 i art. 44 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach jest zobowiązany do sprawiania pogrzebu osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie gminy, nie posiadającym osób uprawnionych do ich pochowania. W 2023 roku tut. Ośrodek nie sprawiał pogrzebu.

Oplacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego

Zgodnie z Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2023 r. składka zdrowotna została opłacona dla 70 świadczeniobiorców zasiłków stałych na kwotę 38 963,49 zł.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w oparciu o zarządzenie Nr 138/16 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora MOPS w Siemiatyczach do prowadzenia postępowania i wydania decyzji w sprawach potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać: osoby nieubezpieczone, osoby posiadające obywatelstwo polskie, osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP, osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej. W 2023 roku w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 42 decyzje administracyjne na wniosek strony, 9 decyzji administracyjnych na wniosek SP ZOZ potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Wydano 4 decyzje wygaszające a 1 odmowną ze względu na przekroczone kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomoc społecznej.

4. Realizacja programów i projektów

4.1 Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Od 01 stycznia 2019 r. realizowany jest rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r.) oraz zgodnie z Uchwałą IV/23/18 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w domu i szkole” na lata 2019-2023. Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Działania realizowane w ramach Programu:

1. finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryterium programu,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
3. przyznawanie świadczeń w postaci produktów żywnościowych.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza 150% kryterium dochodowego tj.: kwoty 1 164,00 zł. w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie.

Tabela Nr 11 wydatki w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r.

Wyszczególnienie		Kwota w zł.
Koszt programu ogółem		420 000,00
	Środki własne	90 000,00
	Dotacja	330 000,00
W tym	Koszt posiłków przyznanych decyzją administracyjną	173 110,75
	Zasiłki celowe na zakup żywności	189 307,40

	Koszt posiłków wydawanych na wnioski dyrektorów placówek oświatowych	9 959,00
	Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	47 622,85

Tabela Nr 12 liczba osób objętych pomocą w ramach Programu „Posilek w szkole i w domu” w 2023 r.

Wyszczególnienie	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Osoby dorosłe
Liczba osób korzystających z posiłków na podstawie decyzji	61	96	54

Tabela Nr 13 zasilki celowe w ramach Programu „Posilek w szkole i w domu” w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba osób, którym przyznano decyzje świadczenie	271
Liczba rodzin	269
Liczba osób w rodzinach	497
Liczba świadczeń kwota świadczeń (w zł.)	843 / 189 307,40 zł.
Średnia roczna wartość świadczenia	224,56 zł

4.2 Realizacja programu rządowego „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2023 roku kontynuował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2023, który ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta w szczególności polegają na pomocy asystenta w:

- wsparcie w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych,
- wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania),
- wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

W ramach Programu objętych zostało 43 osoby, w tym 4 dzieci niepełnosprawnych, 32 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 7 dorosłych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W roku 2023 roku łącznie zrealizowano **11667,5** godzin usług asystenckich tj.: **607** godzin u dzieci niepełnosprawnych, **9774,5** u osób z znacznym stopniem niepełnosprawności oraz **1286** godzin u osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Na w/w Program Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał i wykorzystał 471 584,05 zł w ramach środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

4.3 Opieka Wytchnieniowa

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawują całodobową opiekę nad osobą niepełnosprawną. W ramach Programu Opieka Wytchnieniowa – edycja 2023

objętych zostało 13 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności łącznie zrealizowano 1771 godzin usług.

4.4 Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II w ramach którego tut. Ośrodek w 2022 zakupił i rozdysponował opaski ratujące życie Seniorom z terenu miasta Siemiatycze, był również kontynuowany w 2023 roku. W ramach programu każda z osób otrzymała opaskę telemedyczną, umożliwiającą całodobową teleopiekę, siedem dni w tygodniu. Seniorom zapewniono m. in. podłączenie opaski do systemu teleopieki z możliwością całodobowej łączności z centrum teleopieki, przeszkolenie w zakresie obsługi opaski oraz działania systemu teleopieki, możliwość generowania raportów ze wskaźników mierzonych przez opaskę oraz całodobowy monitoring i rejestracja sygnałów alarmowych. W 2023 r. osoby, które nadal aktywnie uczestniczyły w programie miały kontynuowanie programu w formie bezpłatnego utrzymania i serwisowania otrzymanej teleopaski. Z Programu mógł skorzystać każdy mieszkaniec Siemiatycz po 65 roku życia. Na w/w Program Ośrodek pozyskał i wykorzystał 42 924 zł.

4.5 Program „Opieka 75+”

Program „Opieka 75+” - edycja 2023 umożliwił zachowanie i rozwijanie dostępności usług opiekuńczych. W okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku z usług opiekuńczych skorzystały 53 osoby w tym z programu „Opieka 75+” 36 osób. Wysokość środków przyznanych na realizację programu - 96 851,00 zł, natomiast wysokość środków rzeczywiście wykorzystanych na realizację programu to 175 194,97. MOPS w Siemiatyczach zatrudniał na dzień 31.12.2023 r. 6 opiekunek, które świadczyły pracę w formie usług opiekuńczych również u osób objętych programem. W ramach programu „Opieka 75+” zrealizowano 5661 godzin usług opiekuńczych. Program jest bardzo pomocny we wzmocnieniu gminy Miasto Siemiatycze w realizacji usług, ponieważ pozwolił na zachowanie oraz rozwijanie dostępu osobom starszym do pomocy w formie usług opiekuńczych. Uzyskanie dodatkowych środków finansowych z budżetu państwa wspomogło Miasto Siemiatycze w realizacji zadania własnego z pomocy społecznej- usług opiekuńczych. Zauważyć należy, że odpowiednio zorganizowane i zrealizowane usługi opiekuńcze znacznie umożliwiają osobom starszym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Usługi opiekuńcze zapobiegają lub odraczają kierowanie osób starszych do stałych, całodobowych instytucji wsparcia całodobowego. Korzystne jest to rozwiązanie zarówno z perspektywy odbiorców usług, społeczności lokalnych, a także całego społeczeństwa. Usługi opiekuńcze to forma bardziej przyjazna seniorom niż pobyt w domach całodobowej opieki, daje im poczucie bezpieczeństwa i wydłuża ich aktywność.

4.6 Projekt „Klub Aktywnego Seniora w Siemiatyczach” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach pozyskał środki zewnętrzne na realizację projektu „Klub aktywnego Seniora w Siemiatyczach”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, w ramach Oś Priorytetowa IX Rozwój Lokalny, Działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, Priorytet inwestycyjny 9.6 Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność. Celem głównym projektu jest zwiększenie miejsc i rozszerzenie oferty usług społecznych świadczonych w istniejącej placówce SENIOR+ w Siemiatyczach poprzez wprowadzenie nowych rodzajów zajęć i zwiększenie liczby uczestników.

4.7 Program Senior+

Klub Senior+ II w Siemiatyczach w 2023 r. funkcjonował zgodnie z postanowieniami Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 119 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 (M. P. z 2020r. poz.10). Klub Senior + II w Siemiatyczach to ośrodek wsparcia dla seniorów w rozumieniu przepisów art. 51 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Uczestnikiem Klubu Senior+ II w Siemiatyczach mógł zostać każdy mieszkaniec miasta Siemiatycze, który ukończył 60 lat i jest osobą nieaktywną zawodowo. Uczestnictwo w Klubie było nieodpłatne zgodnie z Uchwałą Nr XXX/208/21 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 15 września 2021r. Seniorzy od maja do grudnia 2023 brali udział w wielu atrakcyjnych zajęciach, które sami proponowali a były to m.in. warsztaty, spotkania lub wyjazdy. Zaplanowane działania okazały się bardzo użyteczne dla grupy docelowej oraz przyczyniły się do zwiększonej aktywności Seniorów z terenu miasta Siemiatycze.

4.8 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus

Celem Programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- prowadził akcję informacyjną o Programie skierowaną do mieszkańców miasta Siemiatycze,
- wydawał skierowania dla osób zakwalifikowanych do Programu,
- wydawał żywność,
- dostarczał żywność osobom niepełnosprawnym, starszym.

Żywność wydawana była w lipcu 2023 r. osobom zakwalifikowanym do programu (osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art.7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekraczał 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Osoby potrzebujące otrzymywały artykuły m.in.: mączne, mleczne, mięsne i rybne, olejowe, cukier, warzywa. Łącznie Programem objętych zostało 563 osoby.

4.9 Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Siemiatycze na lata 2022-2024

Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Siemiatycze na lata 2022-2024 wynikał z potrzeby podnoszenia jakości funkcjonowania systemu wspierania rodziny oraz podejmowania zintegrowanych działań wspierających dziecko i rodzinę, zmierzających do deinstytucjonalizacji, głównie poprzez wychowanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Głównym celem Programu był zintegrowany system wsparcia na rzecz rodziny. Program określał cele zadania ukierunkowane na zapewnienie rodzinom, szeroko rozumianego wsparcia. Zakładał interdyscyplinarny charakter pracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Podejmuje również zagadnienia związane z zapewnieniem rodzicom pomocy wykwalifikowanego asystenta rodziny.

Adresatami Programu były w szczególności rodziny:

- przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny niepełne,
- rodziny wychowujące dzieci z niepełnosprawnością,
- rodziny o niskich dochodach wychowujące dzieci,
- rodziny z dziećmi dotknięte przemocą, uzależnieniami lub innymi trudnościami stanowiącymi zagrożenie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach wspiera rodziny z dziećmi realizując szereg różnorodnych zadań. Wachlarz działań można podzielić na dwa główne obszary wsparcie materialne i pozamaterialne. Realizując zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudnia asystenta rodziny, który pomaga rodzinom z dziećmi prawidłowo wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze. Główny problem rodzin objętych pracą asystenta rodziny to bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego połączona z bezrobociem, alkoholizmem, upośledzeniem umysłowym. Główne efekty pracy z asystentem rodziny to: poprawa relacji w rodzinie z uwagi na wzrost kompetencji wychowawczych,

lepsze funkcjonowanie osób dorosłych w rodzinie z uwagi na większą pewność siebie, poprawa warunków sanitarnych poprzez uświadomienie znaczenia higieny osobistej i najbliższego otoczenia, wypracowanie umiejętności bycia aktywnym w poszukiwaniu pracy i innych formach życia społecznego, zmiana sposobu myślenia.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach współfinansował koszty pobytu:

- 1 dziecka w Placówce opiekuńczo – wychowawczej na kwotę – 47 532,00 zł;
- 8 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na kwotę – 29 881,90 zł.

5.0 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Siemiatycze na lata 2021-2025

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej zastępująca dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach, wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). Nazwa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zmieniona na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej pokazuje kierunek tych zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, żeby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy. Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana oraz wskazano wprost dwie nowe formy w postaci przemocy ekonomicznej oraz tzw. cyberprzemocy. Przemocą domową jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej – przemoc ekonomiczna,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc.

Rozszerzono krąg osób określonych jako osoby doznające przemocy domowej oraz krąg osób objętych ochroną na niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej.

Po nowelizacji ustawy zespołowi interdyscyplinarnemu przypisano zadania o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych będzie należało rozpatrywanie spraw indywidualnych. To niektóre ze zmian w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy domowej, które 22 czerwca 2023 r. weszły w życie.

Na terenie miasta Siemiatycze działa Zespół Interdyscyplinarny rozumiany jako grupa specjalistów współpracujących ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy domowej a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach odpowiedzialny jest za obsługę organizacyjno-techniczną prac Zespołu Interdyscyplinarnego. Spotkania Zespołu oraz posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych powoływanych do pracy z rodzinami u których wprowadzona jest procedura Niebieskiej Karty odbywają się w siedzibie MOPS w Siemiatyczach.

Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w mieście Siemiatycze w 2023 roku wynosiła 91.

5. Inne zadania

5.1 Placówki wsparcia dziennego.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach działa placówka wsparcia dziennego – Siemiatycki Klub Juniora, który swoimi działaniami objął 30 dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej Oddział w Siemiatyczach również prowadził świetlicę środowiskową, do której uczęszczało 25 dzieci.

Praca placówek ukierunkowana jest na zapewnienie dzieciom opieki w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych poprzez kształtowanie nawyków kultury osobistej i współżycia w grupie; rozwijania zainteresowań oraz pogłębiania zdolności i wiedzy dzieci; wdrażania do samodzielnej pracy umysłowej; systematyczna pomoc w nauce i emocjonalne wsparcie w sytuacjach trudnych, problemowych; organizacja właściwego wypoczynku i kulturalnej rozrywki, w tym zapewnienie dzieciom należytej opieki oraz bezpieczeństwa; współpraca i współdziałanie z domem, środowiskiem lokalnym, wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym. Do świetlic w 2023 r. uczęszczało 55 dzieci.

5.2 Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2023 roku był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie miasta Siemiatycze. Jest to aktywna forma pomocy skierowana do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W 2023 roku do prac społecznie użytecznych Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach skierował 8 osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały prace w okresie od 01.03.2023 roku do 30.11.2023 roku w wymiarze 10 godzin tygodniowo tj. średnio 42 godziny miesięcznie na terenie miasta Siemiatycze. Na prace społecznie użyteczne Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. wydatkował 10 935,12 zł. Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci stałego zatrudnienia po zakończeniu działań, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści m.in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy. Wielu klientów MOPS zgłasza corocznie gotowość do wykonywania prac społecznie użytecznych, są to osoby, które mają trudności w podjęciu stałej pracy, w szczególności ze względu na wiek lub brak wykształcenia.

5.3 Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku

21 grudnia 2022 r. weszła w życie ustawa wprowadzająca możliwość refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych. Odbiorcy w gospodarstwach domowych, którzy wykorzystują jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi mogą ubiegać się o refundację podatku VAT opłaconego od zużytego paliwa gazowego. Refundacja podatku VAT obowiązuje za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Można się o nią ubiegać po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej faktury za paliwo gazowe. Refundacji podlega VAT od paliw gazowych tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propanbutan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy.

Korzystanie z gazu do ogrzewania domu czy mieszkania musi potwierdzić wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wpis powinien być dokonany do 21 grudnia 2022 r. lub po tym dniu w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB.

O refundację podatku VAT mogą się ubiegać odbiorcy końcowi paliw gazowych w gospodarstwie domowym (odbiorca końcowy - oznacza odbiorcę końcowego dokonującego zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym). Jest więc to osoba, która dokonuje zakupu paliwa jako strona umowy z dostawcą tego paliwa. W tym więc przypadku, to faktura dokumentuje wykonanie takiej umowy, stąd "odbiorcą" będzie osoba, na którą jest wystawiona faktura.

Prawo do refundacji przysługuje pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego:

- 2.100,00 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1.500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego

Tabela Nr 14 Refundacja podatku VAT za dostarczenie paliwa gazowe w 2023 roku

Liczba złożonych wniosków	59	15 330,63 zł
Liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków	54	13 222,36 zł
Liczba wniosków odrzuconych	4	2 015,57 zł
Wnioski nie rozpatrzone	1	92,70 zł
Liczba wniosków wypłaconych	45	10 733,00 zł

6. Pomoc Obywatelom Ukrainy

Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa weszła w życie 12 marca 2022 r. (z mocą obowiązującą od 24 lutego 2022 r.).

6.1 Pomoc jednorazowa w wysokości 300 zł

Pomoc przyznawana na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (specustawa).

Tabela Nr 15 Pomoc jednorazowa 300 zł w 2023 r.

Łączna wartość wypłaconego świadczenia	Liczba osób
4 500,00 zł	15

6.2 Świadczenia z pomocy społecznej

Pomoc przyznawana na podstawie art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Uprawnionymi do pomocy są obywatele Ukrainy, którzy wjechali legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 2ust. 4 specustawy, deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i został wpisany do rejestru PESEL. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu powyżej, w okresie dotyczącym matki.

Obywatelom Ukrainy zostały przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na przykład:

1. posiłek dla dzieci i młodzieży,
2. posiłek, produkty żywnościowe lub zasiłek celowy na żywność w przypadku, gdy osoba nie ma zapewnionego wyżywienia,
3. zasiłek okresowy,
4. usługi opiekuńcze,
5. mieszkanie chronione,
6. praca socjalna,
7. poradnictwo specjalistyczne,
8. interwencja kryzysowa.

Skład i dochód rodziny ustalane były na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. W przypadku uzyskiwania przez obywatela Ukrainy dochodu w walucie obcej, wysokość tego dochodu była ustalana według średniego kursu NBP z dnia wydania decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia z pomocy społecznej.

Pomoc była przyznawana na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z pewnymi zmianami. Obywatel Ukrainy ubiegający się o pomoc składał oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W postępowaniu nie przeprowadzało się rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Tabela Nr 16 Formy pomocy finansowej Obywatelom Ukrainy w 2023 r.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Łączna wartość świadczeń
Zasiłek okresowy	4	9	18	8 618,00 zł
Zasiłek celowy – dożywianie w szkołach oraz zasiłek celowy i specjalny celowy na opłacenie obiadów	7	25	13	7 458,00 zł

6.3 Praca socjalna udzielana obywatelom Ukrainy

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach rozpoznawali indywidualne potrzeby osób przybywających z terytorium Ukrainy posiadających status UKR. Opracowywali plany pomocy, wspomagali i prowadzili w poszczególnych sprawach mających na celu załatwianie kwestii formalnych, motywowali, wspierali oraz wnioskowali o udzielanie pomocy z różnych źródeł.

7. System świadczeń rodzinnych

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie zlecone – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia wychowawcze.

Świadczenia rodzinne to system wsparcia rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Ma to zapewnić długofalowe możliwości rozwoju rodziny z dziećmi, wspomagając ich edukację.

Szczegółowe dane dotyczące rodzin uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych przedstawia Tabela Nr 17.

Tabela Nr 17 Rodziny uprawnione do korzystania ze świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj zasiłku	Liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczenia (w zł)
1.	Zasiłki rodzinne	246	520 215,43
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	15	13 713,08
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	7	12 357,99
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	25	45 101,58

5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	38	36 710,96
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	168	26 228,66
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	54	32 455,93
8.	Wychowywanie w rodzinie wielodzietnej	65	78 067,89
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	248	616 870,72
10.	Świadczenie pielęgnacyjne	94	2 372 301,30
11.	Składka na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	56	340 803,00
12.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	34	75 255,00
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	50	53 000,00
14.	Świadczenie rodzicielskie	34	215 559,90
15.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	1	4 000,00

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane osobom samotnie wychowującym dzieci, mającym zasądzone alimenty, których egzekucja jest bezskuteczna.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 54 osób na kwotę 320 894,85 zł.

W związku z powyższym wydano 64 decyzje administracyjne.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 roku:

- skierowano do Powiatowego Urzędu Pracy 8 informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- przeprowadzono 34 wywiady środowiskowe u dłużników sprawdzając ich stan majątkowy, przyczyny niepłacenia alimentów,
- złożono 2 wnioski do Prokuratury o ściganie dłużnika,
- przekazano komornikowi sądowemu 15 informacji o dłużnikach alimentacyjnych mających wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów,
- wydano 2 decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- przekazano 44 informacje do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

Kwoty zwrócone w 2023 r. przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego to 48 917,01 zł., z tego kwota 29 350,21 zł została przekazana do budżetu państwa, a kwota 6 850,49 zł przekazana na dochody własne gminy wierzyciela.

Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2023 r. również przyznawał i wypłacał dodatki mieszkaniowe. Zadanie to jest zadaniem własnym gminy. Dodatek mieszkaniowy stanowi formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

W 2023 roku w sprawie dodatku mieszkaniowego złożono 208 wniosków, z tego 204 wnioski rozpatrzono pozytywnie wydając decyzję o przyznaniu dodatku mieszkaniowego. W 4 przypadkach postępowanie zakończono wydaniem decyzji odmownej z powodu nadwyżki dochodów, nadmetrażu, niskich wydatków mieszkaniowych.

Tabela Nr 18 - Struktura świadczeniobiorców:

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Liczba złożonych wniosków o dodatek mieszkaniowy w 2023 roku
1 osobowe gospodarstwo	96
2 osobowe gospodarstwo	45
3 osobowe gospodarstwo	31
4 osobowe gospodarstwo	18
5 osobowe gospodarstwo	13
6 osobowe i więcej gospodarstwo	5
RAZEM:	208

Tabela Nr 19 - Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych według typu lokalu:

Wyszczególnienie typu lokalu	Liczba dodatków mieszkaniowych	Kwota dodatków mieszkaniowych roczna (w zł)
Komunalne w tym socjalne	518	139 950,00
Spółdzielcze	450	111 880,00
Wspólnoty Mieszkaniowe	150	29 843,00
RAZEM:	1118	281 673,00

Tabela Nr 20 - Struktura wysokości dodatku mieszkaniowego:

Kwota dodatku mieszkaniowego	Liczba świadczeniobiorców
Do 100 zł	10
Od 100 zł do 200 zł	68
Od 200 zł do 300 zł	60
300 zł do 400 zł	36
400 zł i powyżej	30
RAZEM:	204

**Bilans potrzeb Gminy Miejskiej Siemiatycze na 2024 rok w zakresie
pomocy społecznej:**

Potrzeby Gminy Miejskiej Siemiatycze w zakresie pomocy społecznej - ogółem	Potrzeby 2024 r. (w zł)
Ogółem w tym:	13 630 200,00
1. Zadania własne	5 321 400,00
2. Zadanie zlecone	6 244 800,00
3. Zadania własne dotowane z budżetu państwa	2 064 000,00

Zasiłki <u>Zadania własne</u>	Kwota ogółem (w zł)	Potrzeby 2024 r.
Ogółem w tym:	905 000,00	550 rodzin do pomocy społecznej
zasiłki okresowe - kontynuacja zadania całkowicie dotowana z budżetu państwa	805 000,00	250 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 3 220,00 zł.)
zasiłki celowe, specjalne celowe - kontynuacja zadania całkowicie finansowane z budżetu miasta	100 000,00	280 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 360 zł.)

Domy Pomocy Społecznej <u>Zadania własne 85202</u>	Kwota ogółem (w zł)	Potrzeby 2024 r.
Opłata gminy za pobyt osoby w Domu Pomocy Społecznej całkowicie finansowane z budżetu miasta	1 500.000,00	dopłata do pobytu w Domu Pomocy Społecznej dla 31 osób przez 12 miesięcy

Program posiłek dla potrzebujących 85230- zadanie własne gminy	Kwota ogółem (w zł)	Potrzeby 2024 r. (w zł)
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	500 000,00	Pomoc dla 1 040 osób
Program dożywianie - posiłki dla dorosłych	100 000,00	40 osób (roczna pomoc na 1 osobę to 2 250,00)
Zasiłki na dożywianie	200 000,00	250 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 757,00)
Paczki żywnościowe	50 000,00	341 osób (roczna pomoc na rodzinę 140,00)
Posiłki dla dzieci-dożywianie	150 000,00	115 dzieci (roczna pomoc 815,00)

Składka zdrowotna dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne i specjalne zasiłki opiekuńcze -85513 – zadanie zlecone z budżetu państwa.

Potrzeby 62. 000 zł (opłacenie składek zdrowotnych dla 30 osób)

Ustalenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nieubezpieczonych – 85195 – zadania zlecone z budżetu państwa - 1 800zł. (na obsługę zadania)

Ośrodek Pomocy Społecznej - 85219- zadanie własne

Wydatki osobowe i rzeczowe – 2 400 00,00 zł (22 etaty) środki niezbędne na bieżące funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej) w tym 200 000,00 zł dotacja z budżetu państwa.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłki stałe - 85213 – zadania własne dotowane z budżetu państwa

Potrzeby 60 000,00 zł (opłacenie składek zdrowotnych dla 58 osób przez 12 miesięcy)

Zasiłki stałe – 85216- zadania własne dotowane z budżetu państwa

Potrzeby 599 000,00 zł (zasiłki stałe dla 64 osób przez 12 miesięcy)

Przemoc w rodzinie 85205 - zadanie własne w całości dotowane z budżetu miasta –

10 000,00 zł na działania wynikające z gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Świadczenia rodzinne – 85502 – zadanie zlecone – budżet państwa

Potrzeby 5.784.000,00 zł (wypłata świadczeń rodzinnych dla 680 rodzin i świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 60 osób)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 85228 – zadanie zlecone - objęcie usługami

Opiekuńczymi 17 osób niepełnosprawnych – realizacja zadania na kwotę 397 000,00 zł

Placówki opiekuńczo-wychowawcze – 85510- zadania własne gminy dotyczące współfinansowania pobytu dzieci z terenu miasta w domach dziecka, pogotowiach opiekuńczych – kwota 50 000,00 zł

Rodziny zastępcze – 85508 - zadanie własne gminy, dotyczące współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych umieszczanych po 1 stycznia 2014 r. – kwota 30.000 zł

Dodatek mieszkaniowy – 85215 – zadanie własne gminy – na kwotę 300.000 zł.

Prace społecznie użyteczne – 85595 – zadanie własne gminy – dla 8 bezrobotnych na kwotę 20 000 zł

Asystent rodziny - 85504– zadanie własne gminy - objęcie asystenturą rodzinną 15 rodzin wymagających wsparcia – realizacja zadania na kwotę 84 000 zł

Usługi opiekuńcze – 85228 – zadanie własne gminy - objęcie usługami opiekuńczymi 60 osób niepełnosprawnych – realizacja zadania na kwotę 471 000,00 zł

Placówki wsparcia dziennego 85504 – zadania własne gminy – Siemiatycki Klub Juniora – objęcie opieką 30 dzieci – realizacja zadania na kwotę 309 700,00 zł.

Klub Seniora + - 85295 – zadanie własne gminy – objęcie działaniami 55 seniorów - realizacja na kwotę 146 700,00 zł.